

Radka Zadinová

HVĚZDY NAD UKRAJINOU

 C.PRESS

Hvězdy nad Ukrajinou

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Radka Zadinová
Hvězdy nad Ukrajinou – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Radka Zadinová

HVĚZDY NAD UKRAJINOU

 P R E S S

První kapitola

Není hvězda jako hvězda

Naposledy se rozhlédnu. Srdce mi prudce naráží do žeber. Bolí to. Jako by mě svíraly dvě silné, pevné ruce, tak moc, až skoro nemůžu dýchat. Podívám se na babičku. V očích má slzy, ale mlčí. Já také nic neříkám. Není co. Obě tu chceme zůstat, ale zároveň toužíme utéct. Co nejdál odtud, co nejdál od padajících bomb...

Kiru strýc Dmytro zavřel v domě. Zběsile štěká a skáče na dveře, otřásají se v pantech, a já mám strach, že je vyvrátí. Nechápe, proč je zavřená. Proč nemůže jet s námi. Ani já to nechápu. Vůbec tenhle nový svět nechápu – a ani nechci chápat. Chci zpátky to, co jsem znala. Mé dětství, které jsem trávila se svými kamarádkami ze vsi, podvečerní koupání v rybníku, večery u táborových ohňů, noci pod

širákem, kdy nad námi poblíkávaly miliony hvězd a nikdy žádná nepadla.

Kira šílí, zuřivý štěkot se změnil v zoufalé vytí. Nerozumí tomu, co se děje, ale nějak tuší, že odcházím. Ne do školy jako každý jiný den. Nebo za kamarádkami. Ale navždy.

Chci si zacpat uši, abych ten psí nářek neslyšela, ale neudělám to. Očima zavadím o naše maličké hospodářství. O stodolu, kam po žních ukládáme seno pro kozy. O záhony, které s takovou péčí babička pletla a zalévala. O rozvrzaný, starý plot, ve kterém je až úplně vzadu díra – velká tak akorát, abych se jí protáhla. Tudy jsme s Kirou utíkaly, když se nikdo nedíval.

Vzhlednu k oknu v podkroví, za kterým je můj pokoj. Mé malé království. Někdy jsem se tam nahore cítila osamělá, ale to se nestávalo zase tak často. Za domem je pole, které strýc každé jaro zryl a společně s babičkou pak osázel. Často jsem musela pomáhat i já.

Strýc se mračí. Teď na všechno zůstane sám. A ještě se bude muset starat o Kiru. Bojím se. Bojím se o Kiru, o náš dům. Bojím se odejít, ale bojím se

i zůstat. Bojím se tak moc, že skoro nedokážu dýchat. Někdo mi položí ruku na rameno a stiskne. Nemusím se ohlížet, abych věděla, že dlaň, která se mě dotkla, je babiččina.

Strýc zamíří k otlučené dodávce, kam už naskládal všechny naše věci. Není jich moc. Nesměla jsem si vzít všechno, co bych chtěla. Bolí mě srdce pro všechny ty krámy, které tu nechávám. Ale nejvíc pro mou Kiru...

Uvidím ji ještě? Pochopí, že jsem nemohla zůstat? A že ona nemohla jít s námi? Jak by to ale mohla pochopit?

Strýc zamíří k autu a my ho v ponurém tichu následujeme. Kira přestala smutně výt a útočit na dveře. Jako by už věděla, že je to marné. Že stejně odejdu. To ticho je tisíckrát horší, než když naříkala...

Ticho nás provází těch pár kroků k dodávce. I ptáci přestali zpívat. Ještě jednou se krátce ohlédnou přes rameno a ten pohled se mi zařízne do srdce s náhlou, palčivou bolestí. Stmívá se a na nebi se objevují první hvězdy. Jako vždycky touhle dobou. Jako by se i ony se mnou loučily.

Zářivé, nedostižné, tajemné.

Častokrát jsem si představovala, že jsem jako ony. Zářivá, nedostižná, tajemná. V těch představách jsem se vznášela vysoko nad zemí, stejná, a přece jiná.

Jmenuju se Roxana – hvězda. A moje sny se roztráštěly stejně jako naše země. Je mi deset let a můj svět se právě otrásá v základech. Hoří jako padající hvězda. Chtěla bych tu hrůzu zachytit, zastavit, ale nejde to. Je to jako pokoušet se chytit hvězdu, když padá...

Vždycky jsem věděla, že jednou odtud odejdu. Od všeho, co znám. Jen jsem si nemyslela, že se to stane tak rychle a za takových okolností.

Moje maminka totiž žije v Praze. V Čechách. Pracuje tam ve vojenské nemocnici. Odešla, když mi bylo šest let. Za prací. Mě vychovává babička. A mamčin bratr, strýc Dmytro. Je přísný, ale zároveň spravedlivý. Umí trestat, ale i pochválit. Svým způsobem je pro mě oporou víc, než kdy byl můj vlastní táta.

Žije sám, jen z invalidního důchodu. Snaží se udržet naše hospodářství a to není snadné. Co s ním bude, jestli to nezvládne bez babiččiny pomoci? A bez té mojí?

Často jsem dojila kozy a hlídala kůzlata. Pomáhala jsem v domácnosti a taky vykopávat brambory a v létě sušit seno.

Nemám však čas nad tím přemýšlet. Zatímco soumrak padá do polí, ozve se kdesi za plotem výkřik. Držím otevřené dveře dodávky a chystám se nastoupit, ale ztuhnu, když ji poznám. Nadia. Moje nejlepší kamarádka. Řítí se k nám, jako by jí za patami hořelo. A možná hoří.

Když doběhne až k nám, chvíli trvá, než popadne dech. Dívám se na ni. Na holku, se kterou jsem vyrůstala. Nadia je skoro jako moje sestra. Nadia – naděje. Naděje, že na mě tady nezapomenou...

Musím se kousnout do rtu, abych se nerozbrečela. I jí se chvějí rty.

„Odjíždíš?“ ptá se. Jako by pořád doufala. Babička už sedí v dodávce a strýc netrpělivě bubnuje prsty do volantů.

„Ano,“ odpovím sotva slyšitelně. Hlas mám sevřený hrůzou, bolestí a nejistotou. Tomuhle jsem se chtěla vyhnout. Proto jsem jí nic neřekla. Ale věci jako tahle se v naší vesnici nikdy neutají.

„Vrátíš se?“ zajímá ji.

Jenže odpověď na tuhle otázku neznám. Kiře jsem lhala, když jsem jí šeptala do srsti, že se pro ni vrátím. Nadie lhát nemůžu.

A ona to ví. Sklopí oči. Chvíli je ticho a pak strýc houkne, že musíme jet. Tma se rychle snáší k zemi. Nadia se ke mně vrhne a prudce mě sevře v náruči. Cítím, že se chvěje. Chvíli se objímáme a pak ji od sebe odstrčím. Vklouznu na zadní sedačku a zabouchnu za sebou dveře.

Jako bych zároveň zabouchla dveře za svým dětstvím. Když ujíždíme nocí kamsi k polským hranicím, nic není jako dřív. Dívám se špinavým okénkem ven, snažím se zahlédnout hvězdy. Ale všechny zakryl mrak.

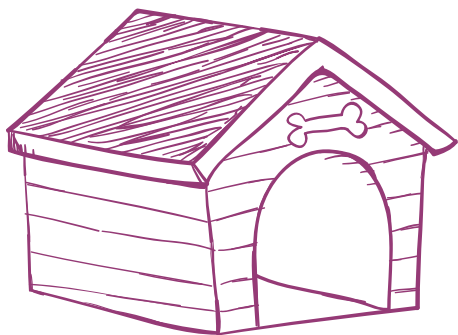
Chtěla bych věřit, že stejné hvězdy září i nad Prahou. Ale nevěřím tomu. Není hvězda jako hvězda. Tyhle jsou jiné. Jsou naše. Ty nad Prahou nám nepatří. Tak jako nám nepatří teď nic.

Nemáme domov ani pocit bezpečí. Většinu věcí jsme tu musely nechat. Zůstal tu strýc. Zůstala tu Kira. V Praze na nás čeká prázdnota a cizí svět, který mě děsí. A pak už jen maminka. A její přítel Michal. Byt na Vinohradech.

Nikdy jsme nebydleli ve městě. U nás na vsi znám každý kámen, každý strom. V náhlém záchvatu paniky zalomcují dveřmi. Babička se ustaraně ohlédne. „Roxi?“

Ale já už zase způsobně sedím a dívám se před sebe. V Praze přece čeká máma. Nemám se čeho bát. Tak proč mě svírá strach, až mě to dusí?

Druhá kapitola

Padající hvězda

Nakonec usnu. Jedeme dlouho, celou noc a pak ještě další den. Jsme utmáčení, špinaví, hladoví. Strýc se vyhýbá hlavním tahům, protože má strach, že budou ucpané. Všichni utíkají. Všichni, kdo můžou. Rodiny se rozdělují. Ale přesto jich pořád dost zůstává...

Strýc vypráví, jak mnozí odmítli odejít. Chtějí bránit vlast. Chtějí zůstat. On bojovat nemůže. Ale vím, že kdyby mohl, už by tam byl. Dívám se na něj a snažím se to pochopit, ale moc mi to nejde. Představa strýce Dmytra, jak drží pušku a střílí do lidí, se mi nelíbí.

Když konečně dojedeme na místo, odkud musíme dál pěšky, je pozdní odpoledne. Strýc zaparkuje u lesa, ve stínu stromů. A pak čekáme. Je mi

zima, a tak si obléknu bundu. V autě panuje ticho, nikdo nemluví. Jako bychom si neměli co říct.

Když je konečně tma, vystoupíme z dodávky. Strýc vyndá naše věci a položí je babičce k nohám. „Dál musíte pěšky,“ oznámí, jako bychom to nevěděly.

Má strach. Vidím mu to na očích. Nikdy by to nepřiznal, ale třepe očima ze mě na babičku a neví, co by řekl. Babička se mu zpříma dívá do očí. „Lesia se o nás postará,“ pronese.

Strýc to samozřejmě ví. Jen něco zabručí, nerozumím mu, ale nevyzvídam. Možná to ani vědět nechci. Maminka je zatím daleko. A já mám strach. Utíkáme a vlastně ani nevíme před čím. Jeden den je všechno jako obvykle a pak se probudíte a všechno je pryč. Svět, jaký jste znali, zmizel, a je tu jiný, který znát nechcete.

Babička by stokrát raději zůstala ve svém domě, kam v zimě občas zateká. Ale ví, že teď už cesta zpátky nevede. Strýc jí pomůže dát batoh na záda a ona se pod jeho tíhou zakymácí. Po chvíli cítím tíhu

na zádech i já. Nacpaly jsme do batohů, co se dalo. I tak toho neseme zoufale málo.

Vydáme se po cestě, která se klikatí mezi poli. Strýc stojí u dodávky jako temný stín a sleduje nás zamračenýma očima. Víím, že tam bude stát až do rozednění. Pro případ, že bychom se vrátily.

Ale my se nevrátíme.

Ta cesta je nekonečná. Bolí mě nohy, bolí mě i záda. Bolí mě všechno. A babička je na tom nejspíš stejně. Sem tam jí unikne tichý povzdech. Ale nezastavuje. Asi tuší, že kdybychom se posadily, už nevstaneme.

Sem tam posvítí baterkou na cestu, ale většinu doby jdeme potmě. Nad hlavou nám visí měsíc, takže zase není tak úplná tma. K tomu, abychom nesešly z cesty, to stačí.

Snažím se s babičkou držet krok, bojím se, že se mi v té tmě ztratí. A že tu budu bloudit, dokud nepadnu vysílením. Babička se ale co chvíli ohlédne, aby zkontrolovala, jestli jdu za ní. A nakonec si přece jen musíme

